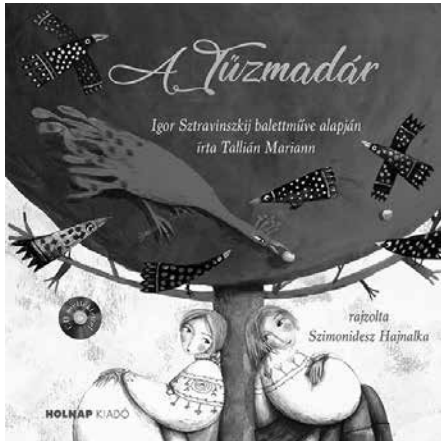

ÉV VÉGI KÖNYVKÍNÁLÓ

Lapozzunk bele először a *Holnap Kiadó* bőséges kínálatába, végigolvasva az ajánló mondatokat. Az első két gyönyörű album a gyerekeknek a karácsonyfa alá is tehető.

A Tűzmadár

– Tallián Mariann szövegével

Iván Cárévics, a Fényesség Birodalmának hercege titkos útra indul, hogy megtalálja országa elveszett boldogságát és megmentse a gonosztól. Ennek során át kell kelnie a Sötétség Birodalmán, ahol nemcsak a démoni Koscejjel és annak szörnyeteg hadával kell megküzdenie, hanem saját félelmeivel is. A veszéllyel teli úton megismerkedik Világszép Vasziliszával, barátokra lel, és olyan segítőtársra is, mint a bűbajos varázslólény, a Tűzmadár. A szerző *Igor Sztravinszkij* balettműve alapján vezeti el az olvasót az orosz föld misztikus világába, ahol a szerelem erejével és némi önbizalommal hőssökké válhatunk. Egy pillanatra sem feledve, hogy a felnőttség válságos útján sem szabad tekintetünket a földre szegezni, mindig csak felfelé, a csillagok irányába kell pillantani.

A kékszakállú herceg vára – László Noémi szövegével

Hol volt, hol nem volt, sok évvel ezelőtt, a nyughatatlan tengeren és az égboltot tartó

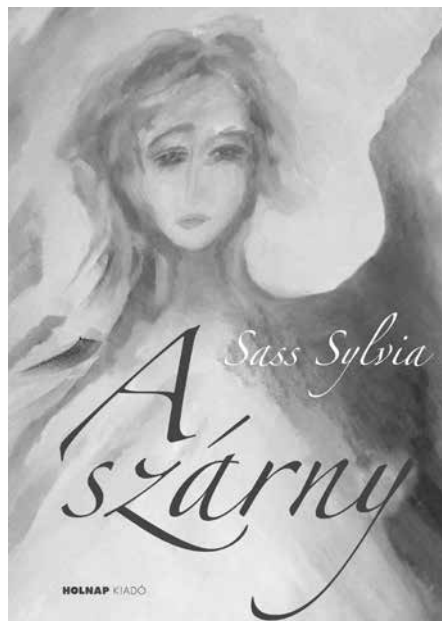

hegyeken túl, komoran magasló várában élt egy herceg. Egyszer feleségül kérte a kereskedő lányát, Juditot, és magányát enyhítve elvitte magával otthona ódon falai közé. Juditot azonban kíváncsisága nem hagyta nyugodni, és kinyitotta Kékszakállú várának lezárt ajtajait...

Kass János 1960-ban készítette el *Bartók Béla* *A kékszakállú herceg vára* című operájának illusztrációit, most a klasszikus grafikák felhasználásával adja közre a kiadó a *Mesék az Operából* sorozat legújabb tagját. Az opera librettójából *László Noémi* írt mivesz szöveget. A CD-mellékleten az egész zenemű felcsendül.

Sass Sylvia: A szárny

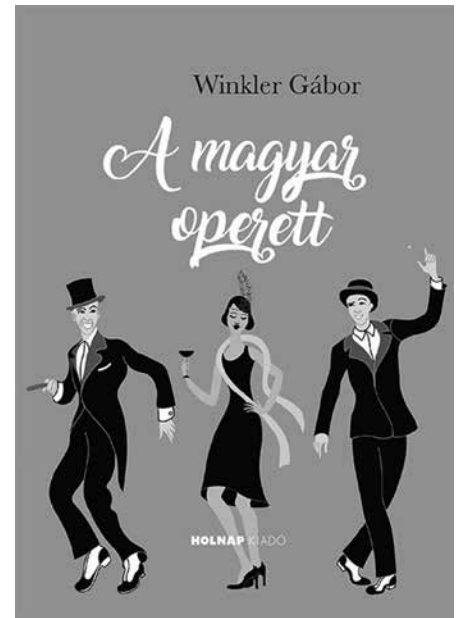
„Ezt a könyvet az Élet írta. Minden eseményt váratlanul sodort elém a sors. A lélek legintimebb útkeresése, amelyben egy különös angyali párbeszéd feszegeti az őszinteség, az önismeret határait. Kérdések az újrakezdésről, egy művész felelősségéről, a tanítás szépségéről.” (*Sass Sylvia*)

Winkler Gábor: A magyar operett

Az operett ma már hungaricum, Huszka, Lehár, Kálmán Imre darabjait világszerte játsszák nagy sikerrel. És ki ne ismerné Fedák Sári, Honthy Hanna, a Latabár testvérek vagy Kabos Gyula nevét? Mi a titok hát? A csillogó díszletek, a gyönyörű jelmezek, a színészek játék-, ének- és tánctudása? Mindez együtt adja az operett csodálatos egyvelegét, a felhőtlen kikapcsolódás élményét. Könyvünk bemutatja a műfaj fejlődését a kezdetektől napjainkig, végigvezet legfontosabb színészeinek arcképcsarnokán és megismerteti az operett szolgálatába szegődött színházakkal. Reméljük, hogy az olvasottak

hatására az operett szerelmesei még szerelmesebbek lesznek, kritikusai számára pedig feltárulnak e könnyűnek kikiáltott műfaj perspektívái.

Horváth Andrea – Sirató Ildikó: galeria.hu

A könyv nem „a magyar festészet története”, nem is valamiféle lexikon, s nem képzőművészeti katalógus. Ha a kötetbe foglalt Galériában „sétálnak”, nem egyes korszakok vagy egy-egy művész életműve szerint csoportosított képek közt járnak, hanem a festészeti műalkotások tárgya, témái, a képeken megjelenő alakok vagy tájak kerülnek egy-egy fejezetbe. Úgy van összeállítva a kötet, hogy áttekintésével olvasóink képet kapjanak a magyar piktúra változatosságáról, rácsodálkozhassanak egy-egy népszerű alkotó életművének ismeretlen részleteire, illetve újabb kiemelkedő művészekre találhassanak a gazdag kínálatból.

Ónody Éva

ŐK, MIND A
TIZENKETTEN

Ónody Éva:

Ők, mind a tizenketten

Bár a *Püski Kiadónál*, a nyári ünnepi könyvhétre jelent meg Ónody Éva kötete, az író-szövetségi könyvbemutatója október végén zajlott a Bajza utcai klubteremben. A szerző így foglalja össze könyvével kapcsolatos gondolatait:

„Az a pár év, 1987–1990, amikor személyesen megismerhettem őket, a már lassan hazlátogató forradalmárokat – akik a kötél általi halál elől menekültek el az országból, vagy a börtönből szabadultak –, szívszorítóan szép korszak lett az életemben: Szemtől szembe találkozhattam velük, a számomra még szinte puskaporszagú harcosokkal, és rajongással, megilletődötten néztem föl rájuk. Valahogyan úgy, ahogy az ókori görögök tekinthettek isteneik szoborba öntött alakjaira. Magam is csodálkoztam néha, hogy az évtizedek sem törölték ki felnőtt valómból az érettségiző kislányt, aki '56-ban voltam.

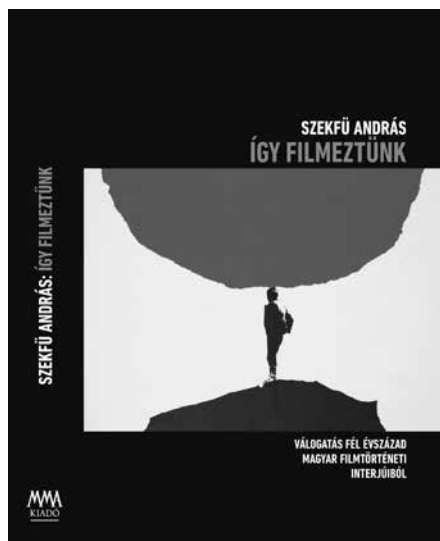
S igen; éppen ők mind a tizenketten előugrottak most a teljes életművemből, akiket valaha megírtam és leveleztem is velük; vagy meg nem írtam ugyan őket, de gyakran gondoltam rájuk. Tizenketten »gyűltek egybe« mint Jézus kiválasztott tizenkét tanítványa... S az igazak emlékét mindvégig tisztelettel őrizzük! Mert ki parancsolhatta volna meg nekünk – akár a tiltás nehéz évtizedeiben is –, hogy ne szeressük őket?”

Az MMA Kiadó ugyancsak gazdag kínálatlal jelentkezett az év végi könyvpiacra.

Szekfü András: Így filmeztünk

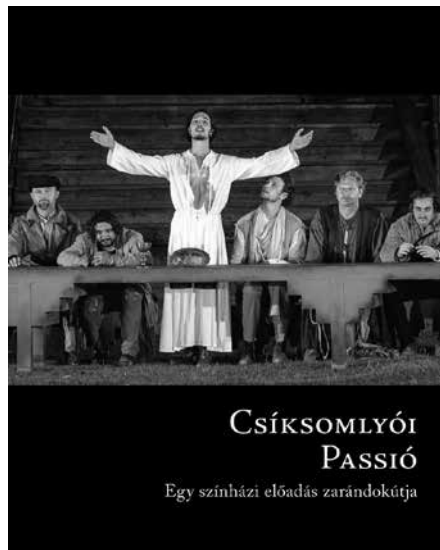
Szekfü András fenti interjúkötete kettőzötten idézi meg a filmtörténeti múlt időt. Egyfelől a 2018-as megjelenés már egy közel ötvenéves restanciát orvosol, másfelől a 60-as, 70-es évek fordulóján rögzített beszélgetéseken keresztül a még korábbi éra

sajátos világa elevenedik meg. A kettős múlt idő kettős retorikát is eredményez: a szocializmus évtizedei alatt a megnyilatkozók őszinteségük ellenére óhatatlanul igazodnak a kor politikai elvárásaihoz. A kötet egyediségét mégis ez adja: az olvasó úgy kaphat képet egy – Ranódy László szavaival – páratlanul izgalmas időszakról, hogy azt nem filmtörténészek utólagos interpretációja, hanem az azt megélők élményszerű, sokszor anekdotikus és nagyon is emberi visszaemlékezései teszik színessé. Szekfü András interjúválogatása számtalan eddig ismeretlen történetet, információt, filmtörténeti adalékot – azaz valódi kincset – menekít ki a magnószalagról e könyv lapjaira.

Csíksoflyói passió

– Egy színházi előadás zárandókútja 2018. augusztus 18-án Csíksoflyón monumentális szabadtéri előadasként mutatták be Vidnyánszky Attila rendezésében a Csíksoflyói passiót. A bemutató a Nemzeti Színház és a Magyar Nemzeti Táncegyüttes közös produkciójaként jött létre, ám jóval túlmutatott egy színházi előadás szabadtéri feldolgozásán.

Az MMA Kiadó gondozásában megjelent,

szép kiállítású album többféle aspektusból idézi meg a monumentális vállalkozást. Az erdélyi ünnepi előadásból vett szemelvények, a Berecz András által összeállított archaikus mesék és énekek mellett olvashatunk tanulmányt a ferences iskoladrámákról, és természetesen megszólalnak az előadás főbb alkotói is. Vidnyánszky Attila rendező és Zsuráfszky Zoltán művészeti vezető, koreográfus vall arról, miért is mérföldkő a pályájukon ez a grandiózus előadás. Olvashatunk interjúkat a szereplő színészekkel, élményszerű beszámolókat a székelyföldi táncosokkal.

Aki kézbe veszi a könyvet, gyönyörű fényképeken megcsodálhatja azt is, hogyan állt össze ez a nagyszabású produkció. A Prima Prémium-díjas Benkő Imre és a Nemzeti Színház fotósa, Eöri Szabó Zsolt exkluzív képei segítenek felidézni mindazt, amit huszonötézer ember a helyszínen átélt.

A 75 éves Király László köszöntése

Könyvbemutatóval egybekötött ünnepségen köszöntötték hetvenötödik születésnapján Király László költőt, író, a Helikon folyóirat volt főszerkesztő-helyettesét, jelenlegi főmunkatársát. A november 19-én, Magyarország kolozsvári főkonzulátusának rendezvénytermében tartott eseményen számos író, költő ünnepelte közösen a József Attila- és Babérkoszorú-díjas szerzőt, akinek születésnapján legújabb, *Sziklarajz* című kötetét is bemutatták.

A rendezvény házigazdája Mile Lajos, Magyarország kolozsvári főkonzulja volt, aki köszöntőjében elmondta: Király László ismert és elismert művész, aki műfordítóként is tevékenykedik. Mile Lajos szerint a műfordítás az alkotói munka kiemelkedő részét képezi, hiszen „nagyon fontos egymás kultúrájának a megismerése”.

A Helikon folyóirat nevében – amely tematikus lapszámot is megjelentetett Király László kerekévfordulás születésnapjára – Karácsonyi Zsolt költő, főszerkesztő köszöntötte az érdeklődőket. Beszédében kiemelte, ő is, szerzőtársai is rengeteg dolgot tanultak „Laci bácsitól”, többek között azt, hogy a vers és a morál szoros kapcsolatát ebben az évszázadban sem szabad mellőzni.

Az eseményen Király László szerzőtársai a tematikus lapszámban közölt alkotásait olvasták fel, az ünnepeltet verssel köszöntötte Egyed Emese, André Ferenc, László Noémi, Karácsonyi Zsolt, Varga László Edgár, Horváth Benji és Fekete Vince. A *Sziklarajz* című kiadványról Fekete Vince és Lovétei Lázár László beszélgetett a szerzővel.

CSUKÁS ISTVÁN

A varázsló felemeli ceruzáját

Sajdik Ferenc rajzai a Várnegyed Galériában

Ezzel a címmel nyílt kiállítás 2018. november 8-án Sajdik Ferenc grafikus, karikaturista műveiből a Várnegyed Galériában. A megnyitót Cukás István tartotta, beszédében méltatva könyvei illusztrátorát, animációs filmjei rajzolóját.

Kiállítás-megnyitónak azt a címet adtam: *Lélek lép a latorján*. Ez egy Weöres Sándor-idézet, és nem véletlen, hogy ezt választottam, mert – csiribircsiribá! – kezdődik a varázslat. A varázsló felemeli ceruzáját, ecsetjét vagy csak az ujját, hisz egy igazi varázsló az ujjával is tud varázsolni, a szájával meg lelket lehelni kőbe, agyagba, papírra, filmkockára, képkeretre. Mert Sajdik Ferenc igazi varázsló! Engem már nagyon régen elvarázsolt figuráival, megbüvölve néztem őket, mintha egy másik világba röppentem volna, egy álmovilágba, egy vidám világba, ahol minden csupa játék meg színes vonal, meg ujjal elkent foltok, amelyekből minden lehet. Megmozgatja lusta képzeletünket, szelíden uniszol, hogy figyelj csak, ha ezt itt tovább húzom vagy gyömöszölöm, vagy kiszínezem, ház lesz belőle vagy madár, vagy versenyló. Vagy amit éppen akarsz, vagy éppen elképzelsz.

Bátran leírom, hogy teremtő művész, istenáldotta tehetség, aki újraterelemi a létező világot, amely rögtön érdekesebb lesz. Műfajokat von össze, szabadon és bátran közlekedik a műfaji korlátokon át, fölényesen alkot, és teljesen eredetit. Nincs hozzá hasonló művész, s annyira jellegzetes, hogy azonnal felismerjük, nem kell ráírni a nevét. Hogyha meg kellene fogalmaznom, hogy mit csinál, azt mondanám: mesél! A mesélésnek abban az értelmében, hogy csodák történnek, és ez teljesen természetes. Egy gyerek érintetlen hitével, a lényeket látó szemével, a világra rácsodálkozó lelkével mesél. S mi vele együtt hiszünk, látunk és ámulunk. Sem véletlen, hogy egyik legjobb meseillusztrátorunk, meserajzolóink. Az sem véletlen, hogy ki-

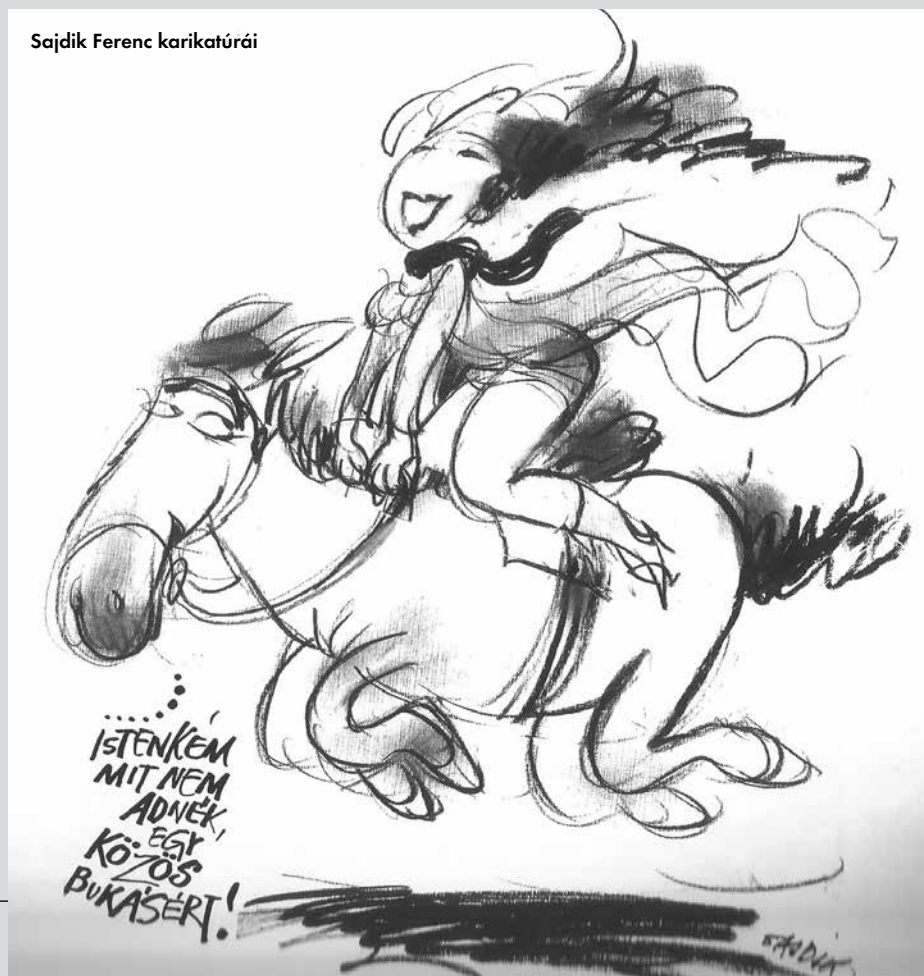
lép ebből az illusztrátori státusból, mint ahogy kilép a karikaturistastátusból, meg a képregényből, meg a rajzfilmből. De mindegyikből hoz valamit, illetve mindegyikbe belevarázsol valamit, amittől e műfajok mások lesznek.

Mert elképesztően sokat dolgozik, mint az igazi nagy művészek, ezen a munkabírásón is elámulunk, én meg egyenesen irigykedem rá, s ezzel nem vagyok egyedül. De nem irigykedni kell, hanem követni, vagy legalább megérteni és megfejteni, hogy mi a titka. Én azt hiszem, az a titka, hogy tökéletesen kialakult, kész, magabiztos tehetség, akinek nem kell tanulni, kísérletezni, próbálkozni, minden készen van a fejében, és mindent tud a kezével. Első perctől készen van a stílusa, a technikája, már csak alkotni kell. Ritka képesség, ritka tehetség ez korunkban, nem lehet eléggé csodálni.

Milyen ez a tehetség? Legjobb, ha a műveiből indulunk ki, de én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy személyesen is ismerem, s talán segít a jellemzésben, ha ezt is felhasználom. A legelső és legerősebb benyomásom a szelídség,

a szelíd humor, amelyet a szájsarokban megbújó mosoly sugároz leginkább. Hogyan is mondjam: szelídebb, kedvesebb és szerényebb embert nem ismerek nála, ami megint nagyon ritka jelenség hadonászó, túlfűtött korunkban. Lenyűgözően halk és udvarias. Mit lehet ebből felhasználni, hogy megfejtjük Sajdik Ferenc titkát? Én úgy gondolom, hogy a szelídség nagyobb erő, mint az agresszivitás, mint a harcos kedv. Az első közös könyvünk a *Pom Pom meséi* volt. Úgy született, hogy egy szerkesztő hölgy a Corvina Kiadónál azt gondolta, hogy Sajdik humoros rajzai meg az én írásaim összeillenek, s csináljunk közösen egy olyan könyvet, amelynek a fele szöveg, a fele rajz. Az ötletre mind a ketten vevők voltunk, főleg arra, hogy ne szokásos állatmese legyen, ami ugyan ősi műfaj, hanem kitalált állatok, képzelet lények szerepeljenek benne. Mikor az első mesék elkészültek, rögtön elcsábultunk mindketten az újabb ötletnek, hogy csináljunk belőle rajzfilmet. Belevágtunk, s akkor kiderült, nemcsak számomra, de a szakma számára is, hogy Sajdik milyen sokoldalú. Egy

Sajdik Ferenc karikatúrái

perc alatt beletanult, és boldogan lubickolt az új műfajban, a rajzfilmben. A *Pom Pom-sorozat*, a rajzfilmek és a könyvek egy korszakát zárta le, egy életszakaszt zárt le, majdnem harminc évig tartott. Vagyis rokon lelkek vagyunk abban is, hogy Sajdik soha nem félt attól, hogy a gyermekvilágba beszálljon. Nem azt mondom, hogy leszálljon, ahogy némelyek vélik (nem az okosabbja), miszerint ez egy alantasabb műfaj. Hát nincs igazuk!

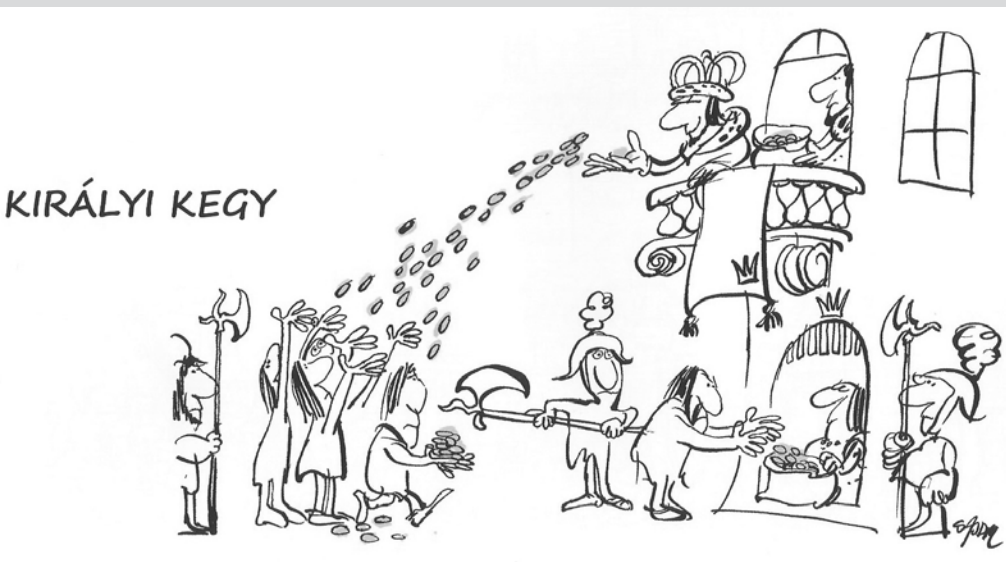
Tetszett még az is, hogy Sajdik a gyerek képzeletével képes versenyre kelni. A gyerekek képzelete végtelen ugyanis, tessék csak megpróbálni versenyezni velük, rögtön kiderül. Amit Sajdik tud, azt nagyon kevesen tudják, Magyarországon egy-kettő, talán a világon is egy-kettő, ugyanis ő párhuzamosan újraéli a történeteket. Tehát amikor azt a nevet kitaláltam, hogy *Radírporok*, akkor ő rajzolt valami olyat, amit én szavakkal nem tudok elmondani. Azt hiszem, hogy itt a lényeg. Önálló művet tett a szöveg, az írás mellé, nem alkalmazott grafikát. És természetesen ezek a rajzok más

Örömmel tudatjuk, hogy a Színházi Világnap alkalmából ma kibékültünk!

ÚR IR,
IRÓ ÚR IS IR,
IRÓ ÚR PÉNZERT IR,
IRÓ ÚR KIS PÉNZERT IR,
IRÓ ÚR KIS PÉNZERT RI,
IRÓ ÚR MÁR NEM ÚR!

KIRÁLYI KEGY

műveivel egyenlő értékűek. Mi a humorra, a vidámságra, a derűre esküdtünk fel. Sajdik még a tragikuszt is úgy ábrázolná, hogy előbb-utóbb elmosolyodna rajta az ember. Egyrészt lelkiakat nála, de annál kicsit több: világnézet is. Egy Szlovákiában megjelent újságban fura zseninek neveztem Sajdikot. Arra gondoltam, hogy tapsok nélkül, fényszórók nélkül teremtett egy teljesen önálló, fura világot. Tele van zseniális ötletekkel, merészen keveri a valóságot a csodával, a tükörből untig ismert arcunkat egy olyan arccal, amelyet csak ő lát. És megajándékoz velem, mi pedig hálás szívvel köszönjük a varázslatot. Mert a művész megint varázsol. E csodálatos képeken csillognak az ötletek, a túlbujánzó színes látomások, bukfencezik a játékos kedv – s mi boldogan hagyjuk magunkat elbűvölni. ♦♦